1937 ий
21
МАЙ
№ 31 (315)
Акшэ 5 ыр.

8-шэ ИЙ ЛЭКТЭШ

Чыла эл пролэтар-влак, ушныза!

Рвезэ Коммунист

ВЛКСМ Маробком дэн горком орган

АНТИРЭЛИГИОЗНО ПРОПАГАНДЫМ ВИЙАНДАШ

Мэмнан эллан коло ий шуэш. Тидэ эртышэ ийлаштэ Лэнин-Сталин партий вуйлатымэ почэш Совэт Ушэм пэш кугу сэнгымаш-влакым ыштэн. Мэмнан дэнэ айдэмым эксплоатироватлышэ паразит классым пытарымэ, коммунист общэствын пэрвой фазыжым-социализмым ыштымэ. Сталин Конституцо чыла калыклан эрыкым пуэн. Тэвэ тидэ эрыкым поп, молла, карт да тулэч моло духовэнствэ кашак шкаланышт пайдалан кучылтыт. Нуно утларакшым рэлигиозно пропагандым шагал грамотан граждан-влак коклаштэ ыштат, нунын сознаньыштым рэлигий пуш дэнэ ангыртынэшт.

Садлан мланна, пӱтынь комсомол организацэ влаклан антирэлигиозно пропагандым чыла вэрэат пэш чот ыштыман. Кызыт тидэ паша мэмнан рэспубликыштэ чыташ лийдымын начар кайэ. СВБ (Союз воинствующих безбожников) организацэ-влак рэспублик гыч тӱҥалын вэрласэ организацэ мартэн пашам ыштэн огытыл. Пытартыш жапыштэ гына рэспублик СВБ организацэ изишак тарванылаш тӱҥалын, но пашам пэш эркын ышта.

Антирэлигиозно пропагандым комсомол организацэ влаклан эн активнэ, эн вийан ыштыман, тыгак комсомол тидэ пашам вуйлатэн шогаш обйзан. Вэт рэлигий ваштарэш кучэдалаш ВЛКСМ программэ дэн устават трэбуйтлат. Тугэ гынат комсомол организацэ-влак антирэлигиозно пропагандэ пашам дэч кораҥыныт. Тидэ шотыштэ ВЛКСМ Обкомат пэш эркын тарванылэш, Обкомол гыч лачак ик кана гына „кугэчэ пайрэм“ ваштарэш кучэдалаш апрэль тылызыштэ кампаньэ шотдэнэ райкомол-влаклан указаным пуэныт.

Кызыт вэрлаштэ комсомоллан чылтак йӧрдымаш факт-влак лийэдат. Тэвэ „У пасу“ колхозышто (Звэниго р-н) комсомолэц Иванов Андрэй шкэнжын эргыжым чэркэш тынэш пуртэн. Тидэ районыштак Карл Маркс лӱм колхоз члэн комсомолэц Манин азажым поплан тынэш пуртыктэн. Краснойарск дэн Кужмарий школлаштэ тунэмшэ-влак чэркыш коштыт. Тыгай фактым моло районлаштат йатыр ончыкташ лийэш.

Тэвэ нинэ ончыктымо факт-влак случайнэ лийын огытыл. Тидэ поп да моло духовэнствэ кашакын шакшэ агитацийт дэнэ лийын.

Палэн лийман, поп, молла, карт да моло цэрковник-влак совэтыш сайлымэ кампаньэ ваштарэш эшэ чот ылыжыт. Садлан мланна антирэлигиозно пропагандэ пашам пэш вийан ылыжтыман. Чыла вэрэ СВБ кружок-влакын пашаштым тарватыман, куштo СВБ кружок укэ гын, туштo организатлаш кӱлэш.

Антирэлигиозно пашам кампаньэ шот дэнэ вэлэ огыл, а пӱтынь молодьож коклаштэ кэчэ йыда эрэак кумдан ыштэн шогаш—тэвэ комсомолын задачыжэ. Рэлигийын контррэвольуционно улмыжым, социализмлан тушман лийын шогымыжым, йэстэствэнэ-наук вэргэн кумдан умыландарыман. Кажнэ ончыктымашым конкрэтнэ примэр дэнэ умландараш кӱлэш.

Антирэлигиозно пропагандылан чыла вэрэ клуб, кино дэн тэатр, радио, школ-влак да тулэч моло культур пӧрт-влакымат кумдан кучылтман. Антирэлигиозно пропагандым шарэн, чыла совэт молодьожым коммунизм шӱлышэш воспитатлышаш улына.

Шонгэммэк паша ышташ кэртдымэ колхозник дэн шкэт озанлыкан-шамычым окса налог да сбор тӱлымӧ дэч утарымэ нэргэн

ССР Ушэм Калык Комиссар-влак Совэт дэн ВКП(д) Рӱдӧ Комитэтын пунчалмышт

Шонгэммэк (60 ий да утларак) паша ышташ кэртдымэ да йэшыштыжэ паша ыштэн кэртшэ укэан колхозник дэн шкэт озанлыкан-шамычым 1937 ий 1 ийуль гыч окса налог да сбор тӱлымӧ дэч йӧршэш утараш.

ССР Ушэм Финансэ Калык Комиссарлан тидэ льгот пушаш порьадкым ышташ кӱшталтэш.

ССР Ушэм Калык Комиссар-влак Совэт Прэдсэдатэль—В. МОЛОТОВ.
ВКП(б) Рӱдӧ Комитэт Сэкрэтарь—И. Сталин.

Моско, Крэмль. 1937 ий 15 май.

ВЦСПС плэнум пашажым пытарыш

28/III гыч 15 май мартэн Профэссиональнэ Ушэмышамыч Пӱтынь Ушэм Рӱдӧ Совэтын VI шо Плэнумжо эртыш.

Пытартыш кок кэчыштэ Плэнум организационно йодышым ончыш да ВЦСПС сэкрэтариат дэн прэзидиумын практик пашаштым кумдан лончылыш. Прэнийыштэ 40 йэҥ нарэ ойлэн.

Плэнумышто ойлышо-шамыч ик сэмынак тыгэ палэмдэныт: Плэнумын лукмо пунчалжэ политик шотышто кугу значэньан. Тудым пашаштэ шуктымаш совэт профсойузлаштэ кугу ваштaлтышым ыштышаш. Кызыт тыгай задачэ шога: тидэ пунчалым илышыш организованнэ пурташ, профорган отчот дэн сайлымашым организованнэ эртараш. 1937 ий 20 октьабрыштэ лийшаш ССР Ушэмысэ профсойуз-шамычын Х-шо сйэздыштын сэҥымаш дэнэ вашлийаш.

Плэнум шолып йӱклымаш дэнэ ВЦСПС сэкрэтариат дэн прэзидиумым сайлэн.

ВЦСПС сэкрэтариат

ВЦСПС-ын VI-шо плэнумжо тыгай составан ВЦСПС сэкрэтариатым сайлэн: Н. М. Швэрник, К. И. Николайэва, П. Г. Москатов, С. Л. Брэгман, Е. Н. Йэгорова.

В. Л. Расторгуйэв йолташым „Знак почета“ ордэн дэнэ наградитлымэ

15 майыштэ 1937 ий ССР Ушэм Рӱдӧ Исполнитэльнэ Комитэт Совэт планэризмыштэ кугу заслуго ыштымыжлан да планэр дэнэ мӱндӱркӧ чонэштымаштэ кугу сэнгымашым ыштымыжлан В. Л. Расторгуйэв йолташым „Знак почета“ ордэн дэнэ наградитлаш пунчалын.

Тэкущо политик тунэммэ кружок-влак

„Йэрмучаш“ дэн „Вэньэра“ колхоз пэлэн комсомол организацысэ комсомолэц-влак тэкущо политик тунэммэ кружокым почыныт. Кружокышто ВКП(б) Рӱдӧ Комитэтын пытартыш плэнумжо нэмыштэ Сталин йолташын докладшэ дэн копартыш мутшым тунэмыт. Адак Марий АССР Конституцо проэкт нэргэн каҥашаш тӱҥалмэ.

(Параньга р-он) Афанасьэва

Конституцо проэкт мланэм у вийым пуэн

Марий калыкын кугыжан Россий годсо илышыжым пӧртыл ончалат гын, шӱмэтлан „шыр-р“ вэлэ тучэш. Октьабрь социалист рэвольуцо гына тыгыдэ калыкым орландарымашлан мучашым пыштыш да чыла калыклан шкэ сэмынжэ кушкашыжэ эрыкым пуыш.

Лэнин-Сталин национальнэ политикым илышыш пуртымо дэнэ мэмнан эл кугу сэнгымашым ыштэн. Мэмнан эл—пудырташ лийдымэ, шуко национальностьан социалист кугыжаныш. Тидэ ик кугу сэнгымаш. Тидэ сэнгымашым Сталинский Конституцэш возэн шындымэ.

Сталинский Конституцо почэш мэмнан автоном область Марий Автоном Совэт Социалист Рэспубликыш савырнэн. Кызыт марий калык шкэ кугыжанышыжын тӱҥ законжым—Конституцэ проэктым лончыла. Проэктым мыйат шуко пачаш лудынам. Мланэм тыгэ койэш: проэктым пэш сайын шонэн, Сталинский Конституцо нэгызэш возымо. Проэкт мланэм у вийым пуэн.

Марий калык вашкэ тидэ законым пэнгыдэмдаш тӱҥалэш. Тидэ закон марий калыкым адак кугу сэнгымашым ыштышаш вэрч кучэдалмашкэ мобилизатла марий калыкын XX ий жапыштэ сэнгэн налмыжым законодатэльнэ пэнгыдэмдэн шында.

С. Йакимов.
М.-Турэк р-н.

Кугыжаныш полышым нальэ

„Роша“ колхозын члэнжэ Галкина Настасий (Морко район) чылажэ 7 шочшым ыштэн ончэн куштэн. Кызыт 2000 тэнгэ кугыжаныш полышым нальэ.

И. Йаранов.

Сталин йолташын докладшым лончылышт

„Марий коммун“ колхозысо колхозник-влак, (Манан-Мучаш йал совэт Ронго район) колхоз погынымашэш Сталин йолташын ВКП(б) Рӱдӧ Комитэтын фэвральысэ плэнумэш ыштымэ докладшым лончылышт.

Лончылэн пытарымэк колхоз пашан ситыдымашыжым самокритик шот дэнэ чарашкэ лукмо да тудым пытараш йӧн ыштымэ.

Копанов Ф. И.

Йул-Моско каналыштэ. (Сойузфото).

ИСАЙЭВ ЙОЛТАШ ПРИМЭРНЫЙ ПРОПАГАНДИСТ

„Индустрий“ колхоз пэлэнсэ комсомол организаце (Оршанкэ район) 1936 ий мартэ пашам пэш начар ыштэн шогыш. 1934 ийыштэ тидэ тӱҥалтыш комсомол организацыштэ 11 комсомолэц ыльэ гын, 1936 ийлан 5 комсомолэц гына кодо. Комсорг Жэлонкин комсомолэц да моло рвэзэвлак коклаштэ нимогай пашамат ыштэн огыл. Комсомол погынымаш талуклан ик кана гына эртаралтын. Политучобо эртаралтын огыл. Культур-массэ пашат пэш начар шындымэ ыльэ. Садлан комсомол организацэ кушмо олмэш, изэм гына шогэн.

Йсайэв йолташ.

Тэний комсомол организацэ пашам йӧршын вэс сэмын ышта. Комсомолэцвлак комсомол погынымашэш Жэлонкиным комсоргыч корандышт. Комсорглан Загайнов йолташым сайлышт. Загайнов йолташ комсомол организацын тӱҥ пашажлан политик воспитатэльнэ пашам шындэн. Эн ончычак политучобым организоватлэн. Пропагандистлан Исайэв йолташ шогалтымэ. Тудо шкэ пашажым йӧратэн ышта. Кажнэ заньатьылан сай йамдылалт толэш. Адак заньатьымат сай умылтарэн эртара. Садлан 14 тунэмшэ гыч ик тунэмшат йамдылалтдэ конспэкт дэч посна толшо укэ. Заньатьэ тылызылан 3 кана эртаралтэш. Ч ы л а тунэмшэ - влакын учэбникышт уло. Кызыт Исайэв йолташ шкэ программыжым вашкэ пытара.

Культур-массэ пашат сайын ышталтэш. Тэний 3 кана спэктакль шындымэ. Тылызэш ик кана пырдыж газэт лэктын шога.

Комсомолышто шогыдымо молодьож коклаштат воспитатэльнэ паша колталт шога. Садлан кызыт 6 йэҥым комсомолыш пуртымо.

Комсомол погынымашат жапышто да активнэ эрта. Кажнэ тылызын паша план ышталтэш. **Измайлов П. В.**

Райкомоллан ончалман

Шэрнурысо кастэнэ тунэммэ общэобразоватэльнэ школыш посна комсомолэц влак пэш начар коштыт. Тэвэ Иванов А., Пакэйэв, Матрашэв, Заплаткин, Пуртов да Шэвнина пэш шуко прогулым ыштэныт. Тугэ гынат, райкомол нимогай мэрым ыштэн огыл. **В. Шабалин.**

Ӱдрамаш тракторнэ бригад-влак сорэвноватлат

КУСНЫЛШО ЙОШКАР ЗНАМЫМ НАЛЬЫЧ

Роҥго МТС-ын кумышо ӱдрамаш трактор бригадыжэ (бригадир Рӓбинин) шошо агам жапыштэ да сай качэствэ дэнэ эртарашлан 10-шо трактор бригадэ дэнэ сорэвноватла. Кызыт район кӧргыштӧ эн ончыл вэрыш лэктэ. Тидэ бригадыштэ посна трактористкэвлак паша нормым 200 процэнт мартэ тэмэн шогышт. Тэвэ Макарова, Данилов кэчэш 4,5 га олмэш, 8,9 гам куралыныт.

Кызыт эр такыр куралаш кусэныт. „Звэзда“ колхозышто 23 га эр такырым, „Йошкар кэчэ“ колхозышто 40 гам куралы ыт.

Т р а к т о р бригадыштэ культур-массэ пашат сай шындымэ. Канымэ годым газэтым, кнагам йӱкын лудмаш организоватлымэ. Пырдыж газэтат лэктын шога.

Шошо ага пашам сай эртарымылан кумшо бригадылан Роҥго МТС кусныльшо й о ш к а р знамым пуыш.

Копанов Ф. И.

Ӱдрамаш трактор бригадэ-влак примэрнэ улыт

У-Торйал МТС-ын ӱдрамаш трактор бригадэ-влак ончыл вэрым налын шогат. Тэвэ 23-шо ӱдрамаш трактор бригадым налына (бригадир Чэмэков). Тидэ бригадэ шошо ага планым 1 майлан тӱрыс тэмэн. Посна трактористкэ-влак кэчаш нормым утыж дэнэ тэмэн шогышт. Тэвэ Мосунова дэн Афанасьэва йолташмыт кэчын 4 га олмэш 6,5 гам куралыныт.

Тыгак 1-шэ ӱдрамаш трактор бригадэ (бригадир Лэбэдэв) шошо ага паша планым 1 майлан тэмэн. Трактористкэ Йэгошина дэнэ Домрачэва 4 га олмэш, 6,5 гам курал шогышт.

Бригадыштэ политик воспитатэльнэ пашат сай шындымэ. 23-шо бригадыштэ пропагандист Йэрмаков политзаньатьэш Сталин йолташын ВКП(б) Рӱдӧ Комитэт плэнумэш ыштымэ докладшым да кошартыш мутшым лончылышт. Пэрвой бригадыштат политучобо эртаралтэш. **Эрский.**

Созонован бригадыжэ ончылно

Колхозлаштэ Марий-Турэк МТС-ын 15 тракторнэ бригадыжэ пашам ышта. Ты кокла гыч ончыл вэрым 12-шо бригадэ налын шога.

Тидэ бригадын бригадиржэ Созонова Анна йолташ да тудын полшышыжо Андрэйэв йолташ кажнэ смэнэ годым тракторым сайын тӧрлатэн колтат. С а д л а н жапым арам эртарэн шогымаш пэш шагал лийэда.

Адак тракторист - влакат шкэ пашаштым йӧратэн ыштат. Тэвэ трактористкэ Милочкина дэнэ Чэмакова йолташмыт паша нормым утыж дэнэ тэмэн шогат, смэнлан 6—7 гам куралыт. Тыгэ Созонован бригадыжэ шошо ага паша п л а н ы м жап дэч ончыч утыж дэнэ тэмэн. Чылажэ 288 гам куралын. Кокла шот дэнэ ик тракторлан 96 гам куралынэт.

Пашам сайын ыштымылан **Созонова, Милочкина** да **Андрэйэв** йолташмытым Марий-Турэк МТС пӧлэклэн.

Бригадыштэ культур-массэ пашат сай шындымэ. Канымэ годым газэтым, кнагам лудыт, адак патэфон шоктымашым колыштыт. Пырдыж газэтат лэктын шога.

А. Чэпакова.

Огыт туныкто

„Кугэнэр“ колхозышто (Шэрнур район) тунэмдымэ дэн шагал тунэмшэ чылажэ 55 йэҥ уло. Тугэ гынат, культармэйэц Вэршинин Йынатий „ом йарсэ“, манын вэлэ коштэш. Тунэмдымэ дэн шагал тунэмшэ-влакым туныкташ тӱҥалман. **И. П.**

Тыгак „Роша“ колхозыштат тунэмдымэ дэн шагал тунэмшэ 15 йэҥым альат огыт туныкто. Колхоз вуйлатышэ Фэдоров кугу йэҥ туныктымо пашаштэ нимогай мэрымат ыштымашыжэ укэ. **Г. И. Йаранов.**

Ал. АБРАМОВ

ПАРТИЙЫН ВИЗЫМШЭ СЙЭЗДШЭ

(Кӱчыкэмдэн пэчатлэна)

Кумло ий ожно (1907 ий 13 майыштэ—1 ийуньыштэ) Лондонэш (Английын столицыжэ) РСДРП-ын визымшэ сйэздшэ погынэн. Большэвик партийын историйыштыжэ тидэ сйэзд пэш кугу вэрым налын шога.

Визымшэ сйэзд Копэнгагэнэш (Данийын столицыжэ) погынышаш ыльэ. Тушко дэлэгат-влакат чумыргэныт улмаш. Но датский правитэльствэ сйэзд почшашым чарэн. Дэлэгатвлак Даний гыч Швэцийыш кайэныт. Но тушгат сйэздым эртараш эрык пуалтын огыл. Вара сйэзд тӱрыс составшэ дэнэ Лондоныш кайа. Тушто пыкшэ-пыкшэ ожнысо „цэркви братствэ“ пӧртэш сйэзд почылтэш.

Тидэ сйэздыштэ чылажэ 336 дэлэгат лийын. Нунын кокла гыч 105 большэвик, 97 мэньшэвик, молышт бундовэц, полЬак социал дэмократ, латыш социал дэмократ организацыла гыч лийыныт.

Сйэздыштэ большэвик дэн мэньшэвик коклаштэ кучэдалмаш т а л ы ш н э н.

Большэвик-влак Лэнин дэн Сталин йолташмытын вуйлатымышт почэш рэвольуцын мучкак пролэтарский, марксистский корныжо вэрч, мэньшэвик-влакын буржуазно-рэформист, оппортунист корнышт ваштарэш чот кучэдалыныт. Рэвольуционно кучэдалмашын чыла тӱҥ йодышышт дэнат большэвик-влакын сэҥымышт дэнэ сйэзд шкэ пашажым пытарэн.

Мэньшэвик - влак сйэздыштэ рэвольуцийын принципиальнэ йодышыштым ончышаш паша гыч лукнын кудалташ тӱрлӧ сэмын тӧчэныт. Тугэ гынат, сйэзд принципиальнэ йодыш-влакым (буржуазнэ партий ӱмбак ончымаш дэн пашазэ сйэзд нэргэн йодышвлак) лончылэн.

Пэрвой руш рэвольуцо—буржуазнэ рэвольуцо. Сандэнэ тидэ рэвольуцыштэ движущий силыжат—буржуазий. А пролэтариат буржуазийлан полшэн шогышаш, манын мэньшэвиквлак шотлэныт. Мэньшэвик-влак крэсаньыкын рэвольуционно рольжым йӧршэшат шотыш налын огытыл. Крэсаньык рэвольуционно огыл, манын нуно ойлэныт. Буржуазнэ-дэмократический рэвольуцыштo пролэтариатын тӱҥ лозунгышт тыгай ыльэ: помэщик мландым конфисковатлаш да дэмократический рэспублик вэрч кучэдалаш. Мэньшэвик-влак нинэ лозунг ваштарэш кайэныт. Нуно либэральнэ буржуазийын трэбованьыжым шуктышаш, полновластнэ думым, буржуазнэ к а д э т министэрствым ыштышаш вэрч кучэдалыныт.

Руш буржуазнэ дэмократический рэвольуцым аклымаштэ Лэнин мэньшэвиквлакын оппортунист позицышт ваштарэш большэвистский, мучкак марксистский позицым шындэн. Руш рэвольуцо—шкэ характэржэ дэнэ буржуазнэдэмократический, а кучэдалмын срэдствыж дэнэ—пролэтарский, манын Лэнин йолташ. Тыжэчын тыгай лэнинский вывод лэктэш: буржуазий рэвольуцийын тӱҥ двигатэльжат, вождьшат лийын ок кэрт. Рэвольуцийым мучашлан шумэшкэ пролэтариат вэлэ шуктэн кэртэш. Пролэтариат тидым шуктышаш вэрч крэсаньыкын шукырак ужашыжым шкэ почэшыжэ вӱдэн кайман. Мэньшэвик-влак т и д э йодышто порволышт. Сйэзд шуко йӱк дэнэ большэвик рэзольуцым пэҥгыдэмдын.

Мэньшэвик-влак пашазэ сйэзд нэргэн йодышыштат порволышт. Тидэ йодыш нэргэн мэньшэвик - влакын шонымашышт тыгай ыльэ: кумда пашазэ сйэздым организатлаш. Тидэ сйэздэш шкэ программыжым, тактикыжым буржуазийын политик трэбованьэ кӱкшытшӧ дэнэ кэлыштарышэ, рэформист типан, лэгальнэ пашазэ партийым организатлаш.

Сйэзд мэньшэвик-влакын тидэ идэйыштым йӧрдымӧ, антипартийнылан шотлэн. Сйэзд тидэ йодыш дэнат большэвистский рэзольуцым пэҥгыдэмдэн.

Троцкий кэч могай йодыш дэнат Лэнин ваштарэш, большэвик-влак ваштарэш кучэдалын, чыла йодыш дэнат мэньшэвик - влаклан полшэн. Тудо сйэздыштэ тайныштшэ элэмэнт - влакым шкэ йыржэ чумырэн, нунын дэнэ „цэнтрым“ ыштaш тӧчэн. Тыгэ Троцкий мэньшэвик-влакын оппортунист идэйыштым аралэн. Но Иуда-Троцкийын тушман пашажым Лэнин дэн Сталин йолташмыт тунамак лаштыртэныт.

Польак дэн латыш социал-дэмократ-влак визымшэ сйэздыштэ эрэ тайныштыныт. Н у н ы н тайныштмыштлан кӧрак йужо йодыш дэнэ (мэньшэвик Рӱдӧ Комитэтын отчотшо почэш) V-шэ сйэздыштэ пунчалым лукмо огыл. Но рэвольуцын ч ы л а т ӱ ҥ принципиальнэ йодышыж дэнэ лондонысо сйэзд большэвистский пунчал - влакым луктын.

Сйэздэш сайлымэ Рӱдӧ Комитэтыш шукыжо большэвик-влак сайлалтыныт. Рӱдӧ Комитэт дэч посна сйэзд пытымэкэ л и й ш э большэвик фракций погынымаштэ самостойатэльнэ большэвик цэнтрым ыштымэ. Тунам большэвик влак ончылно у тип партий вэрч чот кучэдалмаш задачэ шогэн.

Лэнин дэн Сталинын ончыктымышт почэш большэвик-влак сйэзд дэч вара ликвидаторыш савырнышэ тушман мэньшэвик-влакын идэйыштым йӧршэш лаштыртэныт. Большэвик партий шкэ радамжэ гыч ликвидатор, отзовист кашакым ӱштыл шуэн, нунын тушман пашаштым кырэн шалатэн. Лэнин Сталин вуйлатымэ почэш коммунист партий Российсэ пролэтариатым 1917 ий октьабрьыштэ социалист рэвольуцын сэҥымашкыжэ кондэн.

Самокритикым ишышэ Йурин районысо чиновник-влак

1936 ий 23 сэнтьабрыштэ ВЛКСМ Обком бӱро Йурин райкомолын пашажэ нэргэн лӱмын пунчалым луктын ыльэ. Тидэ пунчалыштэ ВЛКСМ Йурин райком дэн тудын сэкрэтарьжэ Йудин йолташын пашам начар ыштымыштлан пэш пэнгыдын шижтарымэ ыльэ. Тыгакак рвэзэ влак воспитатлымэ п а ш а м ышташ практик мэроприйатьэ влакым ончыктэн да комсомол организацылаштэ улшо ситыдымашым йӧршын пытараш трэбытлымэ.

Тугэ гынат, тидэ пэнгыдэ шижтарымаш дэн сэрйозно трэбытлымаш Йурин райкомол сэкрэтарь Йудинын кӱжгӧ коваштышкыжэ витэн огыл. Тудо партийын ӱшанэн пумо рвэзэ - влак воспитатлымэ кугу пашам тошто сэмынак бӱрократла ончэн. Обкомолын пунчалжым шуктышашлан кумда комсомол массым ушышаш олмэш политик шотышто ончыко шоныдымо, бӱрократ Йудин тудо пунчалым дажэ комсомол актив влаклан ончыктэн огыл. Комсомол актив тидэ пунчал нэргэн лач 1937 ий 12 мартыштэ гына комсомол погынымаштэ ВКП(б) райком сэкрэтарь Рудаков йолташын ойлымашэж гыч палэн налын. Пунчалым актив чынлан шотлэн да Йудин дэн райкомолын моло пашайэнгжэ-влак дэч улшо ситыдымашым ик тылзэ жапыштэ пытараш трэбытлыш. Тидэ погынымаштак ончыктымо жаплан пашам ода тӧрлатэ гын, ончыкыжым вуйлатымэ пашам кодшашда нэргэн йодыш ончалтэш, манын каласымэ. Но тидэ шижтарымаш гычат райкомолысо пашайэнг-влак шкаланышт кӱлэш выводым ыштэн огытыл.

Нуно комсомолын тӱнг пашажым—пропагандэ дэн политик воспитатлымашым нымонарат вуйлатэн огытыл да эн изи пашалан шотлэныт. Тидым райкомолын паша „планыштыжат" пуртымо огыл. Садланак пэш шуко вэрэ политик тунэммаш эртаралтын огыл. Тэвэ Подгорнэ, Васильйэвск, Городэц, Сутыри, Сумск, „Лэнинский путь" да йатыр моло комсомол организацыштат 1936—37 ийлаштэ ик политзаньатат эртаралтын огыл. Район кӧргыштӧ чылажэ 22 политшкол дэн ВКП(б) историй тунэммэ комсомол кружок уло. Ты шот гыч пашам сайын ыштышэ ик кружок, ик политшколат укэ. Тунэмаш комсомолэц - влак эрэак йамдылалтдэ коштыт, конспэктым ныгунамат огыт ыштэ. Кажнэ политучобо кэчын заньатыш коштмаш 50—60 процэнтын вэлэ шуын. Ты шотышто активлан примэрым ончыкташ кӱлэш ыльэ. Но тыштат заньатьэ пэш начар эртаралтэш.

Политзаньатым райком сэкрэтарь Й у д и н шкат формальнэ вэлэ эртара. Тудын кружокыштыжо комсомолэц - влак ныгунамат йамдылалтын коштын огытыл. Тидэ кружокышто чылажэ 16 йэнг тунэмэш. Но заньатыш эрэак 7—8 йэнг вэлэ коштын.

Пропагандист - влаклан сэминар, активлан тӱрлӧ научно тэмэ дэнэ лэкций ик канат эртаралтын огыл.

Комсомолышто шогыдымо рвэзэ-влак дэнэ нымогай политик-воспитатэльнэ паша огэш ышталт. Садлан комсомол организацэ нымонарат огэш куш. Тӱнгалтыш организацылаштэ 1936 ий сэнтьабрь тылзыштак комсомолыш 40 йэнгым пуртэн, нунын анкэтыштым ВЛКСМ райкомыш колтымо ыльэ. Но нинэ анкэтым райкомолысо чиновник-влак 1937 ий май тылзэ мартэн бӱрошто ончэн огытыл.

Йудин дэн райкомолысо моло пашайэнг-влак шӱвылым шыжыктэн кугун кутыраш, обэщаньым пуаш, нымолан йӧрдымӧ пэш шуко рэзолуцым луктэш вийыштым чаманыдэ кучылтыныт. Тӱнгалтыш комсомол организацэ-влаклан вэрышкэ лэктын толык дэнэ полшаш, политик тунэммашым опэративнэ вуйлатэн шогаш да актив дэнэ пашам ышташ жапым муын огытыл. Комсомол актив кокла гыч пашам ыштэлан ойым йодаш райкомолыш кӧ мийэн гын, Йудин тудын шинча вӱдшым йоктарыдэ колтэн огыл. Тыгэ ВЛКСМ Обком плэнум члэн А. Зотина йолташым, Барабанов дэн Батанина йолташмытым да молымат вурсэн, райкомол гыч поктэн луктын. Такланак о г ы л комсомолэц - активист-влак, —райкомол дэч шӱм йӱкшэн, тушко пурымат ок шу,—маныт.

Йудинын „пашажэ".

Йудин да тудын райкомолысо подхалим-влакшэ шкэнныштым пэш кугу шижмашан йэнглан, чыла палышылан шотлэныт. Садлан шкэнныштым критиковатлаш комсомолэц - влаклан эрыкым пуэн огытыл, самокритикым кабинэтыштэ шинчэн пыныштэн пытышэ уло вийышт дэнэ пызырэн шогэныт. Нуным кӧ критиковатлаш т ы р ш э н гын, тудым „пустая болтовня" манын лӱмдэныт.

Йудин ВЛКСМ райкомышто тӧрала чучын пашам „ыштэн". Йӱмаш вашталаш вийан кучэдалмаш годым Йудин шкак райкомол бӱро члэн-влак дэнэ пырльа коллэктивнэ йумашым организоватлэн. Райкомолын посна пашайэнгжэвлак (Баранов, Т ь а п и н а) йӱла шотышто пужлэныт ыльэ, а тидэ пужлымаш Йудинлан сайын вэлэ чучын. Тудо ты шотышто йӱкымат луктын огыл.

Йудин йолташ рэволюцион шижмаш нӧлтымашым уто пашалан шотлэн. — Мыйын организацыштэ чыла сай, тушман кашак млання нэрыштымат ончыкташ ӧгыт тошт. Вэт нуно мый дэчэм (Йудин дэч) лӱдыт,—манын мушкындым рӱзэн кычкырэн Йудин. Ты годымак нэр йымалныжак тушман врач Сэдов озаланэн. Йурин ыштак поп-влак рэлигиозный пропагандым колтылыт.

Ик манаш, Йурин райкомолышто пашайэнг-влак Йудин вуйлатымэ почэш комсомолын отвэтствэннэ пашайэнг улмо тӱсыштым йомдарэныт.

Йурин районысо комсомол организацын шукэртэ огыл лийшэ плэнумжо нинэ чэр-влакым чыла чараш кэ лукто. Комсомоллан йӧрдымӧ вуйлатышэ - влакым Йудиным, Барановым, Тьапиным, Ладиным да молымат райкомол гыч поктэн лукто. Плэнум бӱрон составшым уэш сайлыш.

Йурынысэ комсомол организацын йӧрдымӧ, принципдымэ пашажэ мэмнан рэспублик кӧргысӧ чыла комсомол организацылан кугу политик урок лийман.

К. Роллэ.

Самырык писатэль влакым кушташ кӱлэш

Марий сылнэ литэратур куштышым альэ м а р т э шакшэ троцкист-националист кашак чараклэн шогышт. Ындэ нунын тушман пашаштым лаштыртымэ. Нунын литэратурыштым библиотэк, лудмо, пӧрт, школла гыч луктын кышкымэ. Млання ындэ пролэтар идэйан сылнэ литэратурым ыштымашкэ уло кумылнам пыштэн пижашна кӱлэш. Троцкист, буржазнэ-националист - шамычын кодшо косаштымат йӧршэш куклэн лукман.

Самырык писатэль-влакым куштымо шотышто мый ик мыньар мутым каласынэм. Эн пэрвойак Олык Ипай нэргэн ойлаш возэш. Мый кодшо ийыштэ „Тыршэна" лӱман почэла мутым Ипайлан ончаш колтышым. Но Ипай нимогай увэрымат ыш пу. Чавайн дэнат ты гай паша лийын. Нинэ писатэль-шамыч самырык писатэльым кушташ йӧршэш огыт тыршэ.

Мый йӧршэш ӧрынам, молан тыгэ? Вэт нинэ писатэль, поэт-шамыч буржуазнэ-националист кашак дэн пашам пырльа ыштэныт. Нинэ писатэль - шамычын пашаштым пэш чот эскэрыман. Нунын возымо произвэдэньыштым сайын ончэн лэкташ кӱлэш.

Паймаков Миклай.

Литэратурышто Мухин кашакын лавраштым йӧршын эрыктыман

Марий писатэль ушэм пэш шолдыргэн. Писатэль-влакын творчэствэ пашаштым большэвик рэльсыш шындыдэ паша ышталтын. Тидэ вэлэ огыл, путыракшым, критик шэнгалан кодын. Калыкын тушманжэ—троцкист В. Мухин, адак националист Н. Мухин шкэ шакшэ произвэдэньыштым калык коклаш националист Карпов коч шарэн улыт. Тугэ гынат, нимогай критикат лийын огыл. Лудшо-влак могырым тушман-влакын произвэдэньышт нэргэн сигнал ыльэ гынат, критикым большэвик коч шарымэ огыл. Налза В Мухинын „У вий" журналласэ произвэдэньэ-влакшым, шонэн лукмо „Айруша павай" гай „очэркшым", Н. Мухинын „Эрык саска" почэламут сборникшым,—шагалмо нунын тушман мурышт. Молан Карпов (Пӱнчэрский) националист Н. Мухинын сборникышкыжэ „Марий, ончык вашкэрак!" гай националист пушан йатыр почэламутшым, куанаш огыл, а ойгыраш вэлэ полшышо почэламут-влакшым шӱшкын? Критик-влак тидым ужын огытыл. Нунын тушман произвэдэньышт калык кидыштэ альэ шагал мо? Тугэ гынат, альэ нунын п о с н а произвэдэньышт-влаклан нимогай критик лийын огыл!

А рвэзэ поэт, писатэль-влакшэ кузэ шӱлат, мом ыштат, кузэ илат, кузэ кушкыт,—нимогай воспитатэльнэ паша ышталтын огыл. Стрэльников И., Йэфруш Г., Осмин Йыван, Казаков Миклай ындэ йатыр ий возат гынат, нунын кузэ возымыштым тэргымаш, ончык корно ончыктымаш лийын огыл. Сай п а ш а ыштымэ олмэш, нуным пызырымаш вэлэ лийын...

Ончыкыжат критик фронт тыгак кодэш мо? Укэ, тыгэ кодаш ок лий! Возышо-влак коклаштэ критикым чот шараш кӱлэш. Пэдинститутын литэратур факультэтым пытарышэ-влакым: Асылбайэвым, Байбулатовым, Казанцэвым да самырык критик - влакым критик пашаш шупшаш кӱлэш.

Млання сай, талэ большэвик критик кӱлэш!

Рвэзэ писатэль.

Ик „чэр" нэргэн

Рвэзэ литэратур кадрым куштымаш—мэмнан ик тӱнг пашана. Но тидым мэмнан марий писатэль организацэ тачэ мартэнат кӱлэшынак шоналтэн огыл. А буржуазнэ националист Карпов вуйлатымэ годым рвэзэ литэратур кадрым куштымо олмэш, шалаташ,илыш гыч корангдаш гына тыршэн.

Рвэзэ поэт Стрэльников дэн Масловын почэламут сборникышт Карпов кидыштэ кок ий чоло киймэкэ ижэ лэктыныт. Фэодоров пэл ий утла сборниклан йамдылымэ почэламутвлакшым националист, врэдитэль Карпов дэк ончаш нумалын. А Карпов мом ыштэн? Карандашым налын да мыскылэн удыркалэн пуэн.

А рвэзэ писатэль, поэтвлак кузэ кушкыныт? Кӧ кузэ моштэ—тугэ! Кӧ мом возэн гын, кужак пэчэтлаш шотым муын пэчэтлэн. Кӧ шотым муын огыл гын, кудалтэн.

Тошто „вуйлатымашын" саскажэ тачат кодын. Мо вара шинчашкэ пэрна? Тэвэ мо: самырык писатэль-влак идэологий шотышто пэш начар кушкыт. Тоштырак писатэль-влак идэологий вэлым л у ш к ы д о улыт. Тидэ чын. Но самырык писатэль-влак радамыштат тидэ койын шога. Нуным ончэн возаш тӱнгалшэ-влак кокла гычат пужлымо ӱпш ӱпшалтэш.

Пэдрабфакыштэ тӱнгалшэ писатэль - влак йатырак улыт. Нунын литкружокыштат уло. Мутлан Чалай Васлийым налына. Т у д о ындэ почэламут - влакым ӱмасэкак возаш тӧча. Ик мыньар возымыжо „И а м д э лий", „Марий коммун", „Лэнин ой" газэтлаштэ пэчэталтын. Чалайын ӱньар, талант уло. Возымыжо пэш начарак огытыл. Тыршэн тунэмэш гын, тудо кушшашлык. Но Чалайын ик осал „чэржэ" уло—кугэшнымаш. Тудо шкэ йыржэ ала могай „авторитэт йужым" пӱтырэн. Шкэ вийжым утыж дэн мокта, нэржым кагыртылэш. Т и д э вожылдымо койыш! Тыгай уто йӱла илышым тӱвыт умылыдыма гыч лэктэш. Чалай—комсомолэц, но политикым пэшак лушкыдын пала. Политик литэратурым ок луд. Тунэмаш шагал тырша. Садлан тудо ик жап годым кӱлэш огылым, —тушман ойым кутырэн кошто. Чалай Васлий дэн пырльа Антонов Ивукат тунэмэш. Тудат почэламутым возгала. Кызытсэ руш литэратурым ок луд, классик влакым ок палэ, моктанашыжэ тудат йӧрата. Тидыжэ руш манмыла „невежество". Пэдрабфакыштак ончык кушшашлык моло поэт влакат улыт. Анатолий Бик В. Рожкин, молат.

Рвэзэ влак коклаштэ, йужыштын, „невежество" койыш шкэшт дэчат коч кӱш кӱзэн. Массыжэ альэ нуным ок палэ гынат, нуно пуйто массэ дэчат кугу улыт, моктанат. Моктанымаш—кушкаш огэш полшо, а йомдарашыжэ вашкэрак полша. Совэт молодьожлан —кугэшнылмаш чэр путырак уда койыш. Тидым Чалайланат, молыланат ушыш налман.

Марий Совэт писатэль Ушэмлан да комсомоллан тӱнгалшэ, самырык писатэль-влак дэнэ пашам пэш чоткыдын ышташыжэ кӱлэш. Пэрвойак политик воспитаньэ паша рӱдӧ вэрыштэ лийжэ.

Гэоргий Йэфруш.

Капиталист эллаштэ

Испанийыштэ у правитэльствэ

Правитэльствым вуйлаташ Хуан Нэгриным шогалтымэ

Шукэртэ огыл Испан правитэльствэ вуйлатышэ Ларго Кабальэро отставкыш лэктын. Испан рэспублик прэзидэнт Асанья Лэрго Кабальэроланак у правитэльствым погаш шўдэн ыльэ.

Тидэ кэчылаштэ отставкыш лэкшэ испан правитэльствэ вуйлатышэ Ларго Кабальэро у правитэльствым погаш отказатлэн. Испан рэспублик прэзидэнт Асанья 17 майыштэ социалист партий члэн, мадрид мэдицин факультэт профэссор, Кабальэро правитэльствыштэ финансэ министр постышто шогышо Хуан Нэгринлан у правитэльствым погаш кўштэн. Политик партий да антифашист калык фронт организацэ вуйлатышэ - шамыч дэнэ мутланэн налмэк, Нэгрин 17 май каслан у правитэльствым организоватлэн.

У правитэльствыштэ ожнысо 18 министр олмэш 9 министрым кодымо. 8 министржэ Кабальэро правитэльствыштэ участвоватлэн. Правитэльствыш 3 социалист, 2 коммунист, „Рэспубликан шола“ партий гыч ик прэдставитэль, Каталонийсэ „шола Каталон“ партий гыч ик прэдставитэль, „рэспубликанский с о ю з“ партий гыч ик прэдставитэль, да баск националист кокла гыч ик прэдставитэль пурталтын. Профсойуз организацэ гыч (пўтынь пашазэ ушэм дэн анар хо-синдикалист националынэ паша конфэдэрацэ) правитэльствэ составыш огыт пуртал.

Правитэльствэ вуйлатышэ Нэгринат тугакак финансэ дэн калык озанлык министрлан шога. Социалист партийын ик вождьшо Приэто (ожнысо правитэльствыштэ флот дэн авиацэ министр) оборонο министэрствым вуйлата. Коммунист Эрнандэс (ожнысо правитэльствыштэ просвэщэньэ министр) просвэщэньэ дэн калык тазалык аралымэ министр постым налын. Коммунист — Урибэ ожнысо правитэльствысэ сэмынак мландэ паша министэрствэш кодын.

Испан компартий правитэльствым угыч организоватлымаш шотышто коммунист-шамычын позицыштым калыклан умландарэн пумо манифэстым увэртарэн. Манифэст тыгэ палэмда: калык фронт правитэльствэ граждан сарыштэ пэш вашкэ сэҥымашкэ лэкшашлан пашам шкэ программыжэ почэш да коллэктивнэ вуйлатымэ йён дэнэ ыштышаш. (ТАСС).

Йапон рвэзэ-влаклан промышлэн каторгэ

Йапон „Асахи“ газэт тыгэ увэртарэн: Токио олаштэ (Йапонийын рўдё олажэ) 1936 ийыштэ 18 ийаш пашазэ рвэзэ-влак—чылажэ 43 тўжэм 651 йэҥ пашам кычалын коштыныт. Нунын кокла гыч 5.251 йэҥ вэлэ пашам муын. Нуно пашам каныдэ, ончыктымо пашадар дэч шулдын ыштат.

„Комсомольская правда“

Рэспублик авиомодэлист сльотлан сай йамдылалташ

Тэний ийуль тылзыштэ рэспублик кöргысö эн сай авиомодэлист - влак сльот эртаралтэш. Тидэ сльотышто рвээ авиомодэлист-влак шкэ сэҥымашыштым ончыктат.

Кодшо ийлаштэ мэмнан авиомодэлист-влакын кугу сэҥымашышт ыльэ. Тэвэ Радионов Жэнья Горький край сльотышто шкэ модэльжэ дэнэ край рэкордым, Йэгошин Сэргэй кок область рэкордым ыштэныт.

Тэний эртышаш сльот утларак кугу сэҥымаш дэнэ да интэрэснэ эртаралтшаш. Тидэ сльотышто схэматичэский дэн фьузэльан м о д э л ь дэч посна йужтур-тыктымо дэнэ кайшэ моторан да бэнзин моторан модэль-влак лийыт. Тидэ модэлым рэспублик ДТС модэлист-влакшэ Ратманов, Димитров, Краснов, Ганин йамдылэн шогат. Костья Гугвац планэр дэнэ фузэльан модэл („Стал 2“) йамдыла.

Сльотыш 70 рвэзэ авиом о д э л и с т погнышаш. Авиомодэлист - влак коклаштэ сорэвнованьэ эртаралтэш. Эн сай рэзультатлан 8 прэмий ыштымэ (кок э к с к у р с и й, комбинизон, противогаз, тулэч молат.)

Ийунь тылзыштэ район кöргысö модэлист-влак дэнэ с л ь о т ы м эртарыман. Тидлан чыла райкомол, райсовэт ОСО, рай ДТС влаклан сай йамдылалт шогыман, да адак сай авиомодэлист - влакым рэспублик дэн пўтын ушэмысэ сльотыш колташ йамдылыман.

Н. Царэгородцэв.

Й. П. МАИОРОВ-ШКЭТАН

Чэвэрын, йолташ

Т э л э ф о н йынгыртыш... Оршанкэ ойла. Нэлэ увэр.. Ушанышаш гай огыл: Иаков Павлович М а й о р о в-Шкэтан колэн. Марий шэмэрын йöратымэ ик писатэльжэ укэ лийэ.

Шкэтан талантан писатэль ыльэ. Тудо марий литэратурышто кугу вэрым налын шогэн. Тудын возымо „Й у м ы н йазыкшым“, „Эрэнгэржым“, „Ш у р н о“ пьэсыжым, ойлымаш-влакшым марий пашазэ, колхозник-влак йöратэн лудыт. Тудо марий совэт литэратурлан альэ йатыр у сылнэ произвэдэньым п у э н кэртэш ыльэ. Жап шудэ 39 ийашак колэн колтыш.

Чэвэрын, пагалымэ йолташ, чэвэрын, Йаков Павлович!

Чавайн, Шабдар, Калашников, Эрыкан, Йэфруш, Казаков.

Чэвэрын, Иаков Павлович!

Шэмэр марийын йöратымэ писатэльжэ - Йаков Павлович Майоров - Шкэтан укэ лийэ. Шкэтан йолташ ўмыр лугыч колыш. Нэлэ йомдарымаш. Тудо альэ марий шэмэрлан й а т ы р сылнэ произвэдэньым пуэн кэртэш ыльэ.

Шкэтан „Рвэзэ коммунист“ дэн „Изамдэ лий“ газэт-влакын лишыл йолташыжэ лийын шогэн. Тудын фэльйэтон, ойлымаш-влакшым („Йакшывай“, „Чэвэрын, интэр“ да молат) рвэзэ-влак йöратэн лудыныт.

„Рвэзэ коммунист“ дэн „Йамдэ лий“ рэдакцэ-влак коллэктив шкэнжын йункоржо-влак дэнэ пырльа нэлэ ойганымашыжым каласа.

Чэвэрын, пагалымэ Йаков Павлович.

„Рвэзэ коммунист“ дэн „Йамдэ лий“ рэдакцэ коллэктив.

Шкэтаным Оршанкэ сэлаш тойымо

18 майыштэ Оршанкэ площадэш Марий писатэль Йаков Павлович Майоров-Шкэтаным тойымо.

* *

МАССР Исполком Шкэтан тойымо чыла расходым шкэ ўмбакыжэ налын, Шкэтанын йэшыжлан полышым ыштэн—500 тэнгэ оксам пуэн.

Шкэтанын литэратур архившым Марий совэт писатэль ушэмыш пумо.

Марий писатэль М. ШКЭТАН колэн

16 майыштэ кастэнэ 17 часат 30 минутышто шодо ангин чэр дэнэ марий писатэль

Иаков Павлович Майоров-ШКЭТАН

йолташ колэн.

Марий АССР Йсполнитэльнэ Комитэт марий писатэль

Йаков Павлович Майоров ШКЭТАНЫН

вўчык жап чэрлэ каймэк, 16 майыштэ Оршанкэ больницэш жап шудэ колымыжо нэргэн ойгырымыжым каласа.

Марий Совэт Писатэль Ушэм пагалымэ, уста марий писатэль

Иаков Павлович Майоров-ШКЭТАН

йолташын Оршанкэ больницыштэ чэрлэ киймэк 16 майыштэ 17 часат 30 минутышто жап шудэ колымыжо нэргэн кугу ойго дэнэ увэртара.

---

24 майыштэ „Комсомольская правда“ лўмэш эстафэт эртаралтэш

14 майыштэ Йошкар-Олаштэ „Комсомольская правда“ газэт лўмэш физкультур эстафэт эртаралтэш. Тидэ эстафэтыштэ чыла Йошкар-Оласэ комсомол организацэ, физкультур общэствэ да коллэктив-влак участвоватлаш т ў н а л ы т. Эстафэтын тўҥ задачыжэ молодёжым физкультур пашаш шупшын шогаш, физкультур спортын рэзультатшым нöлталаш да ГТО значоклан нормо здатлаш организовайаш. Тидэ эстафэтыш кугу физкультур коллэктив дэн спорт общэствэ-влак да комсомол организацэ - влак командым 10 йэҥ гыч (5 пöрйэҥ, 5 ўдырамаш) организоватлат. Изэ организацэ-влак 5 йэҥ гыч (3 пöрйэҥ, 2 ўдрамаш).

Ончыл вэр налшэ командэ-влаклан прэмий ышталтэш. 10 йэҥ дэнэ ыштымэ командылан йошкар знамьэ дэнэ альбом, 5 йэҥ дэнэ ыштымэ командылан индивидуальнэ прэмий - в л а к (физкультур костьум да тулэч молат).

Тидэ эстафэтлан чыла комсомол физкультур организацэ-влак сайын, йамдылалтын организованнэ эртарышаш улыт! 12 майыштэ Швэрник лўмэш эртарымэ кросс сэмын начарын, йамдылалтдэ э р т а р ы м а н огыл.

Щэрбаков П.

Мўкш ончаш тунэммэ курс

Шэрнур район колхоз школ пэлэн мўкш ончаш туныктымо 2 тылзаш курсым почмо. Туштo 18 йэҥ тунэмэш. Кид.

Руш йылмэ дэнэ зачот лийэ

Мэмнан музык-тэатральнэ училищыштэ провэрочно испытаньэ тўҥалын. Руш йылмэ дэнэ контрольно паша 13 майыштэ лийын. Тидэ контрольно пашам студэнт-влак куанэн эртарышт. Ындэ историй дэнэ йамдылалтына.

Потапов М.

У тунэммэ ийлан йамдэ

Поланур тўҥалтыш школ (Йошкар-Ола район) у тунэммэ ийлан йамдэ. Пуымо талуклан ситышлык школыш кондымо да пўчкэдэн шындымэ. 15 партым да 2 класс онгам угыч ыштымэ. Школ районышто ул... йоча-влакым 7 ийаш гыч 14 ийаш мартэ учотыш налмэ.

А. Корабльов.

Врид. отв. рэдактора— П. И. ТЭМЭРЭШЭВ.

Упол. Марлита № 71. Тираж 2665 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком дэн горком орган. Савыктышэ „М К“.